

Lietuvos statybininkų asociacija
Prezidentui
Daliui Gedvilui
Lukiškių g. 5-501, 502, Vilnius

2016-02-10 Nr. 16/008
Vilnius

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
Statybos sektoriaus pažangos ir statybos produktų politikos skyrius
Vedėjui
Dainiui Čergeliui
A. Jakšto g. 4, Vilnius

Statybos industrijos asociacija
Prezidentui
Vytautui Čaplikui
Švitrigailos g. 7, Vilnius

Lietuvos standartizacijos departamentas
TK 19
Pirmininkui
Gintautui Skripkiūnui
T. Kosciuskos g. 30, Vilnius

VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras
Direktoriui
Robertui Enciui
Linkmenų g. 28, Vilnius

Siunčiame **paklausimą** dėl prekinio betono mišinių atitikties reglamentavimo šaltuoju žiemos periodu.

Direktorius

Eugenijus Palskys

Eugenijus Palskys

+370 698 34134

info@palmusta.lt

Uždaroji akcinė bendrovė „PALMUSTA”

juridinio asmens kodas 122619426

registruotos buveinės adresas Sudervės kel. 1^a, 07171 Vilnius

duomenys apie bendrovę saugomi ir kaupiami VĮ Registrų centras Juridinių asmenų registre

Lietuvos statybininkų asociacija

Prezidentui

Daliui Gedvilui

Lukiškių g. 5-501, 502, Vilnius

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

Statybos sektoriaus pažangos ir statybos produktų politikos skyrius

Vedėjui

Dainiui Čergeliui

A. Jakšto g. 4, Vilnius

Statybos industrijos asociacija

Prezidentui

Vytautui Čaplikui

Švitrigailos g. 7, Vilnius

Lietuvos standartizacijos departamentas

TK 19

Pirmininkui

Gintautui Skripkiūnui

T. Kosciuškos g. 30, Vilnius

VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras

Direktoriui

Robertui Enciui

Linkmenų g. 28, Vilnius

PAKLAUSIMAS

Dėl betono mišinių atitikties reglamentavimo šaltuoju žiemos periodu

2016 m. vasario 10 d., Vilnius

Mes, Uždaroji akcinė bendrovė „PALMUSTA“, būdami vieni iš prekinio betono mišinių gamintojų ir laikydamiesi sekančių betono mišinių standartų *LST EN 206:2014* ir *LST 1974:2012* reikalavimų, šaltuoju žiemos periodu, pateikdami pirkėjams betono mišinių atitikties deklaracijas, be įprastinių rodiklių, tokių kaip nuoroda į prekinio betono mišinio atitikties standartą, betono klasę, aplinkos poveikio klasę, chloridų kiekio klasę, užpildų nominalų dydį, slankumo klasę ir pan. nurodome ir esamą lauko temperatūrą bei tiekiamo betono mišinio temperatūrą objekte.

Tačiau esame pastebėję, kad atėjus šaltajam metų laikotarpiui, pirkėjai, neretai įgalioti ir ypatingų statinių techninių prižiūrėtojų (kurie statybos žurnaluose darydami įrašus reikalauja, kad betonas būtų užsakinėjamas būtent toks) dažnai teiraujasi dėl galimybės užsisakyti betono mišinius su prieššaltiniais priedais arba tiesiog su priedais iki -5°C , -10°C , -15°C ir pan.

Mūsų žiniomis, tokia praktika, kuomet betono mišinio atitiktis dokumentuose papildomai yra nurodomas gaminio tinkamumas eksploatuoti esant žemesnei nei 0°C temperatūrai, yra plačiai naudojama kitų Vilniaus mieste ir visoje Lietuvoje veikiančių prekinio betono mišinių gamintojų. Pavyzdžiui, prie betono mišinio markės yra nurodomi priedais „su prieššaltiniais priedais iki -5°C “ ar kitokia neigiama temperatūra, arba tiesiog neigiamos temperatūros išraiška „ -5°C “, „ -10°C “, „ -15°C “ ir pan.).

Tačiau vadovaujantis šiuo metu galiojančiu betono, statybinio ir injekcinio įmaišinio priedų darniuoju standartu *LST EN 934-2:2009+A1:2012*, tokios sąvokos kaip „prieššaltinis priedas“ nėra, todėl kyla klausimas, remiantis kokia normatyvine dokumentacija iš prekinio betono mišinių gamintojų yra prašoma, o ne retai ir reikalaujama, kad gaminį lydinčiuose dokumentuose būtų nurodyta jog betonas pagamintas „su priedais iki -5°C , -10°C , -15°C ir pan.“? Gal turima omenyje buvusios tarybų sąjungos standartai GOST, kuriais vadovaujantis, prekinio betono mišinių gamyboje, šaltuoju žiemos periodu, buvo leidžiama naudoti cheminius priedus savo sudėtyje turinčius chloridų?

Remiantis galiojančia normatyvine dokumentacija, betono mišinių gamintojai, šaltuoju žiemos periodu gali naudoti tik cemento hidrataciją greitinančius betono įmaišinius priedus - rišimosi greitiklius - kurie nėra ir negali būti deklaruojami kaip prieššaltiniai priedai bei tuo pačiu negali būti žymimi su neigiamos temperatūros išraiška.

Naudojant šiuos įmaišinius priedus, būtina laikytis betono mišinių standartų *LST EN 206:2014* ir *LST 1974:2012* reikalavimų, t. y. remiantis *LST EN 206* standarto 5.2.9. p. „gabenamo betono mišinio temperatūra neturi būti mažesnė kaip 5°C “, o remiantis *LST 1974* standarto 5.2.8. p., „bendru atveju, tol kol bus pasiektas 5N/mm^2 gniuždymo stipris, betono mišinio temperatūra negali nukristi žemiau $+5^{\circ}\text{C}$ ($+10^{\circ}\text{C}$ kai oro temperatūra $<-3^{\circ}\text{C}$)“.

Peršasi išvada, kad tie prekinio betono mišinių gamintojai, kurie prie betono mišinių ar jų gamyboje naudojamų įmaišinių priedų žymenų, papildomai nurodo aukščiau rašte paminėtus priedais, klaidina pirkėjus, nes ne visi pirkėjai supranta, kad toks deklaruotinas gaminytis nėra apsaugotas nuo užšalimo ir kaip rodo praktika, dažnas nesilaiko betonavimo šaltuoju žiemos periodu taisyklių, t. y. esant neigiamai lauko temperatūrai, papildomai, jokia medžiaga, neuždengia pakloto mišinio, nešildo mišinio paklojimo patalpų ir pan.

Visos šios aplinkybės gali turėti įtakos betonuojamų konstrukcijų stiprumui ir ilgaamžiškumui - taip sudarant realias prielaidas įvykti nelaimingam atsitikimui, kartu sukeliant neprognozuojamas pasekmes. Tokiu atveju, dalis atsakomybės tektų betono mišinius pardavusiems gamintojams, deklaravusiems klaidingas gaminio savybes.

Taigi, dalis prekinio betono mišinių gamintojų, siekdami išsiskirti savo gaminama produkcija, nesilaikydami visose Europos Sąjungos (toliau - ES) valstybėse bendrai galiojančia normatyvine

dokumentacija, ne tik klaidina savo pirkėjus, bet mūsų įsitikinimu, kartu pažeidžia ir sąžiningos konkurencijos principus – gamintojai, kurie sąžiningai laikydami bendrai visose ES valstybėse galiojančių betono mišinių standartų reikalavimų, mišinio atitikties dokumentuose nurodo esamą lauko temperatūrą ir tiekiamo betono mišinio temperatūrą objekte, tačiau nenurodo prieššaltinių priedų sąvokų ar neigiamų temperatūrų išraiškų, esamoje situacijoje negali būti lygiaverčiais.

Todėl, šiuo raštu, kreipiamės į Jus su prašymu, išaiškinti, kaip šaltuoju žiemos periodu, betono mišinių gamintojai, neklaidindami pirkėjų, neprisiimdami jiems nepriklausančios atsakomybės ir nepažeisdami sąžiningos konkurencijos sąlygų, turėtų žymėti prekinio betono mišinius, t. y. kokiais standartais ir juos lydinčiais normatyviniais dokumentais privalu vadovautis? Taip pat, kas gresia gamintojams, kurie ir toliau, piktybiškai, nesivadovaus galiojančiais standartais ir juos lydinčiais normatyviniais dokumentais?

Norime, kad šie klausimai būtų atidžiai išnagrinėti ir prekinio betono mišinių gamintojams būtų aiškiai apibrėžtas betono mišinių atitikties reglamentavimas šaltuoju žiemos periodu.

Tikimės, kad aiškus susidariusios situacijos sprendimas, artimiausioje ateityje, padės išvengti tolimesnio galimo klientų klaidinimo dėl nepagrįstai naudojamų sąvokų, bei sudaryti lygias konkurencines sąlygas betono mišinių gamybos ir pardavimo rinkoje Lietuvoje.

Uždaroji akcinė bendrovė „PALMUSTA“, atsižvelgdama į tolesnį susidariusios situacijos sprendimą, pasilieka teisę kreiptis į konkurencijos tarnybą dėl neteisingo produktų žymėjimo ir vartotojų klaidinimo.

Pagarbiai,
Uždaroji akcinė bendrovė „PALMUSTA“
Direktorius
Eugenijus Palskys